

Výzkumné designy a metody v adiktologii – nový předmět v doktorském studiu adiktologie

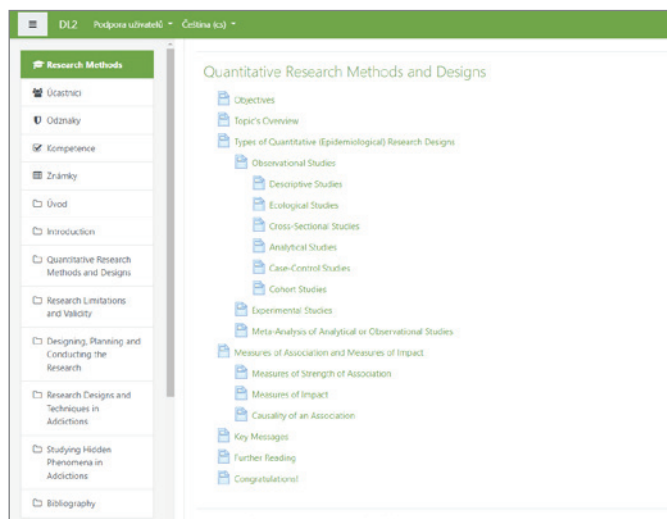
Viktor Mravčík, Roman Gabrhelík, Gabriela Rolová

e-mail | gabriela.rolova@lf1.cuni.cz

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

S cílem inovací, zvyšování kvality, internacionalizace a mezinárodní konkurenceschopnosti doktorského studijního programu adiktologie, který je realizován na Klinice adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, byl do výuky doktorandů zařazen nový předmět *Výzkumné designy a metody v adiktologii/Research Designs and Methods in Addiction Science*. Předmět je primárně vyučován v anglickém jazyce.

Cílem předmětu *Research Designs and Methods in Addiction Science* je představit studentům kvantitativní i kvalitativní metody a metodologické postupy a aspekty současného adiktologického výzkumu.

Obrázek 1 | Ukázka prostředí předmětu v e-learningové platformě Moodle

Výzkum v adiktologii je multidisciplinární povahy a jako takový pokrývá širokou škálu oborů. Totéž platí pro metody a nástroje ve výzkumu závislostí. Mnohé výzkumné designy, metody a techniky vycházejí z jiných oborů, jako je epidemiologie, sociologie, psychologie, behaviorální ekonomie, klinický výzkum, zatímco některé byly přímo vyvinuty pro výzkum v adiktologii nebo je jejich aplikace v adiktologickém výzkumu typická. Tento předmět nabízí studentům základní přehled nejpoužívanějších designů

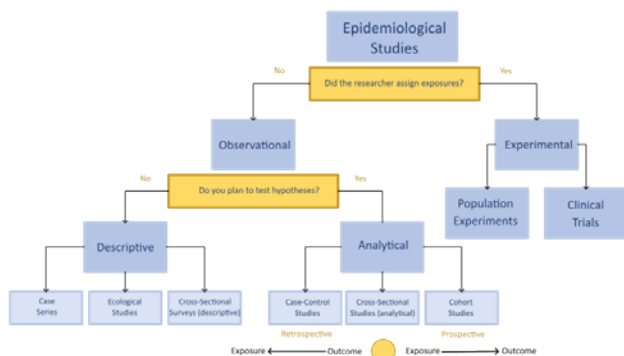

Obrázek 2 | Ukázka výukové lekce předmětu v Moodle

a metod používaných v adiktologickém výzkumu i podklady a odkazy pro hlubší vhled do problematiky s ohledem na vlastní dizertační práce zapsaných studentů.

Předmět je koncipován formou tzv. blended learningu, která kombinuje samostudium (2 × 4 hodiny) a prezenční výuku s lektorem (32 hodin). Samostudium probíhá prostřednictvím softwaru pro tvorbu výukových systémů a elektronických kurzů Moodle. Interaktivní výuka zahrnuje psané texty, edukační videa, literaturu, mluvené přednášky apod. Výuka probíhá převážně v anglickém jazyce.

Jádro předmětu tvoří pět hlavních výukových bloků: (1) *Výzkumné designy a metody v kvantitativním výzkumu* (zá-

Obrázek 3 | Ukázka obsahu předmětu v Moodle

kladní typy výzkumných studií, deskriptivní, analytické a intervenční metody); (2) *Limity a validita výzkumných studií* (zkreslení, vliv náhody a systematické chyby, validita výsledků); (3) *Plánování a provádění výzkumu* (tvorba protokolů a plánů výzkumných studií, financování výzkumu, vědecká integrita a etika); (4) *Výzkumné designy a techniky v adiktologii* (monitorování drogové situace v populaci, standardní nástroje používané v adiktologickém výzkumu, aplikace kvalitativního designu v adiktologii) a (5) *Zkoumání skrytých fenoménů v adiktologickém výzkumu* (metody výběru a prevalenčních odhadů, techniky pro minimalizaci informačních systematických chyb apod.).

Obrázek 4 | Ukázka výukové lekce předmětu v Moodle

Studenti budou po absolvování předmětu schopni samostatně navrhnout výzkumný projekt, vybrat vhodný design a metody a zhodnotit jejich pro a proti, získat a analyzovat výzkumná data, prezentovat výsledky své práce a kriticky zhodnotit validitu výsledků. Měli by být rovněž schopni posoudit kvalitu a validitu jiných studií a zdrojů dat. Důraz je kladen na praktickou využitelnost prezentovaných informací. V rámci kurzu studenti plní tematické kvízové otázky a zpracovávají výzkumný protokol vlastní dizertační práce.

Obrázek 5 | Ukázka výukové lekce předmětu v Moodle

Obrázek 6 | Ukázka výukové lekce předmětu v Moodle

Předmět vznikl v rámci inovace doktorského studijního programu adiktologie realizované s podporou Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání jako součást projektu „Modernizace doktorského studijního programu oboru adiktologie v oblastech výzkumu prevence a léčby závislostního chování“, reg. číslo CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002489.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY